

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

จากการที่ คุรุสภาในฐานะสภาวิชาชีพครูมีหน้าที่กำหนดมาตรฐานวิชาชีพของผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา ตั้งแต่การเข้าสู่วิชาชีพ โดยกำหนดเป็นมาตรฐานความรู้ และประสบการณ์วิชาชีพ ตลอดจนมาตรฐานการปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพจนเกิดเป็นนิสัยที่ดี เป็นแบบอย่างแก่เยาวชน และสังคม ทำให้สถานศึกษาที่ผลิตบุคลากรวิชาชีพครูต่างตระหนักถึงความสำคัญในการพัฒนาหลักสูตรและนักศึกษาให้มีมาตรฐานความรู้และมาตรฐานประสบการณ์วิชาชีพครูเพื่อให้ผู้สำเร็จการศึกษามีความรู้ ความเข้าใจในธรรมชาติของผู้เรียน ธรรมชาติของการเรียนรู้ เนื้อหาสาระของสาขาวิชาที่สอน มีทักษะเกี่ยวกับวิชาชีพครูและการจัดกระบวนการเรียนรู้ นอกจากนี้แล้วมีทักษะในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและมีทักษะในภาษาต่างประเทศอย่างน้อย 1 ภาษา อีกทั้งมีบุคลิกภาพที่เหมาะสมกับวิชาชีพครู รวมทั้งมีความรักและศรัทธาในวิชาชีพ (มาตรฐานวิชาชีพทางการศึกษา สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา, 2548 : 4)

คณะครูศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง เป็นอีกสถานศึกษาหนึ่งที่ผลิตบัณฑิตทางการศึกษาโดยมีการสร้างและพัฒนาหลักสูตรศาสตร์อุตสาหกรรมบัณฑิตให้สอดคล้องกับมาตรฐานความรู้และประสบการณ์วิชาชีพครูทั้งสิ้น 5 หลักสูตร จากทั้งหมด 3 สาขาวิชา ได้แก่ คุรุศาสตร์เกษตร คุรุศาสตร์วิศวกรรม และสาขาวิชา คุรุศาสตร์สถาปัตยกรรมและการออกแบบ ซึ่งนักศึกษาของแต่ละสาขานั้นต่างก็มีความสามารถ ความสนใจที่แตกต่างกันทำให้บุคลิกภาพแตกต่างกันไปด้วย โดยสิ่งที่ส่งผลต่อบุคลิกภาพมาจากหลายอย่างได้แก่ ลักษณะทางร่างกาย สังคม ค่านิยม วัฒนธรรม สภาพแวดล้อม ครอบครัว (ศรีธรรมชนภูมิ, 2535 : 5-13) หากนักศึกษามีบุคลิกภาพที่ไม่ดีก็จะส่งผลต่อการประกอบวิชาชีพครูในอนาคตด้วย ดังนั้นการที่จะพัฒนาบุคลิกภาพของนักศึกษาให้เหมาะสมกับวิชาชีพครูนั้นจึงเป็นหน้าที่ของผู้บริหาร คณาจารย์ และตัวนักศึกษาเองที่ควรมีส่วนร่วมในการปรับเปลี่ยนพัฒนาบุคลิกภาพของนักศึกษาจากการเริ่มต้นเข้ามาศึกษาจนกระทั่งให้มีความพร้อมที่จะออกไปฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู

การศึกษามหาวิทยาลัยที่มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบังเป็นการศึกษาแนวทางในการพัฒนา

นักศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานวิชาชีพครู มีบุคลิกภาพที่เหมาะสมกับวิชาชีพครูเพื่อเป็นแบบอย่างที่ดีแก่เยาวชน และสังคม ต่อไป

คำถามในการวิจัย

1. บุคลิกภาพที่เหมาะสมกับวิชาชีพครูของนักศึกษาคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมในปัจจุบันเป็นอย่างไร
2. นักศึกษาคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมควรมีบุคลิกภาพที่เหมาะสมกับวิชาชีพครูอย่างไร
3. ปัจจัยอะไรที่ส่งผลต่อบุคลิกภาพที่เหมาะสมกับวิชาชีพครูของนักศึกษาคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม
4. คณาจารย์ที่มีสถานภาพทั่วไปต่างกันมีความคิดเห็นต่อบุคลิกภาพที่เหมาะสมกับวิชาชีพครูแตกต่างกันหรือไม่
5. นักศึกษาที่มีสถานภาพทั่วไปต่างกันมีความคิดเห็นต่อบุคลิกภาพที่เหมาะสมกับวิชาชีพครูแตกต่างกันหรือไม่
6. แนวทางในการพัฒนาบุคลิกภาพที่เหมาะสมกับวิชาชีพครูของนักศึกษาคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมควรเป็นเช่นไร

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. ศึกษาบุคลิกภาพที่เหมาะสมกับวิชาชีพครูของนักศึกษาคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สจล.
2. ศึกษาความคิดเห็นของคณาจารย์และนักศึกษามีต่อบุคลิกภาพที่เหมาะสมกับวิชาชีพครูของนักศึกษาคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สจล.
3. เปรียบเทียบความคิดเห็นของคณาจารย์ที่มีต่อบุคลิกภาพที่เหมาะสมกับวิชาชีพครูของนักศึกษาคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สจล. แยกตามเพศ อายุ วุฒิการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน สาขาวิชา และหลักสูตรที่ทำการสอน
4. เปรียบเทียบความคิดเห็นของนักศึกษามีต่อบุคลิกภาพที่เหมาะสมกับวิชาชีพครูแยกตามเพศ อาชีพของบิดา มารดา รายได้ของครอบครัว ค่าใช้จ่ายของนักศึกษา ชั้นปี สาขาวิชา หลักสูตร คณะแผนกเฉลี่ยสะสม
5. ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อบุคลิกภาพที่เหมาะสมกับวิชาชีพครูของนักศึกษาคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สจล.

6. ศึกษาแนวทางในการพัฒนาบุคลิกภาพที่เหมาะสมกับวิชาชีพครูของนักศึกษา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สจล.

ขอบเขตของการวิจัย

ขอบเขตด้านประชากร

ประชากร คือ

1. คณาจารย์ ที่สอนในสาขาวิชาครุศาสตร์เกษตร สาขาวิชาครุศาสตร์วิศวกรรม และสาขาวิชาครุศาสตร์สถาปัตยกรรมและการออกแบบ ในปีการศึกษา 2554 จำนวน 67 คน
2. นักศึกษาที่กำลังศึกษาอยู่ในหลักสูตรครุศาสตร์อุตสาหกรรม (5 ปี) สาขาวิชาครุศาสตร์เกษตร สาขาวิชาครุศาสตร์วิศวกรรม และสาขาวิชาครุศาสตร์สถาปัตยกรรมและการออกแบบ ในปีการศึกษา 2554 จำนวน 1,174 คน

กลุ่มตัวอย่าง คือ

1. คณาจารย์ ที่สอนในสาขาวิชาครุศาสตร์เกษตร สาขาวิชาครุศาสตร์วิศวกรรม และสาขาวิชาครุศาสตร์สถาปัตยกรรมและการออกแบบ ในปีการศึกษา 2554 จำนวน 64 คน
2. นักศึกษาที่กำลังศึกษาอยู่ในหลักสูตรครุศาสตร์อุตสาหกรรม (5 ปี) สาขาวิชาครุศาสตร์เกษตร สาขาวิชาครุศาสตร์วิศวกรรม และสาขาวิชาครุศาสตร์สถาปัตยกรรมและการออกแบบ ในปีการศึกษา 2554 จำนวน 400 คน

ขอบเขตด้านเนื้อหา

1. เป็นการศึกษาบุคลิกภาพภายนอกด้านกาย และวาจา ที่เหมาะสมกับวิชาชีพครู
2. เป็นการศึกษาบุคลิกภาพภายในด้านสติปัญญา อารมณ์ และจิตใจ ที่เหมาะสมกับวิชาชีพครู
3. เป็นการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อบุคลิกภาพทั้งภายในและภายนอกของนักศึกษา ได้แก่ ปัจจัยทางชีวภาพ ปัจจัยทางสังคมและสิ่งแวดล้อม ปัจจัยทางครอบครัว และปัจจัยความเป็น “ตน”

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ผู้บริหารและคณาจารย์คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมนำไปปรับใช้ในการพัฒนาบุคลิกภาพ ความเป็นครูของนักศึกษาในแต่ละสาขาวิชาได้อย่างเหมาะสมและสอดคล้องกับธรรมชาติของสาขาวิชา

2. นักศึกษาคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมสามารถนำไปพัฒนาบุคลิกภาพของตนเองให้เหมาะสมกับความเป็นครู
3. คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาบุคลิกภาพของนักศึกษาให้เหมาะสมกับความเป็นครูโดยสอดคล้องกับมาตรฐานความรู้และประสบการณ์วิชาชีพครูตามที่คุรุสภาได้กำหนดไว้
4. เพื่อเป็นองค์ความรู้ที่สถานศึกษาอื่นสามารถนำไปใช้เพื่อพัฒนาคุณภาพของนักศึกษา

หน่วยงานที่นำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์

1. คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมนำไปใช้เป็นแนวทางในการวางแผนพัฒนาบุคลิกภาพของนักศึกษาให้เหมาะสมกับความเป็นครู
2. สำนักมาตรฐานวิชาชีพ สำนักงานเลขาธิการคุรุสภาสามารถนำไปใช้อ้างอิงในการรับรองมาตรฐานวิชาชีพครูให้แก่ศึกษาคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สจล.

นิยามศัพท์

บุคลิกภาพ หมายถึง นิสัยหรือพฤติกรรมที่แสดงออกเพื่อตอบสนองและปรับตัวต่อบุคคลและสิ่งแวดล้อมซึ่งลักษณะการแสดงออกทั้งภายในและภายนอกที่เหมาะสม

วิชาชีพครู หมายถึง วิชาชีพทางการศึกษา ที่ทำหน้าที่หลักทางด้านการเรียนการสอน และการส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียน ด้วยวิธีการต่าง ๆ ในสถานศึกษาทั้งของรัฐและเอกชน

นักศึกษาคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม หมายถึง นักศึกษาที่กำลังศึกษาอยู่ในหลักสูตรครุศาสตร์อุตสาหกรรม (5 ปี) สาขาวิชาครุศาสตร์เกษตร สาขาวิชาครุศาสตร์วิศวกรรม และสาขาวิชาครุศาสตร์สถาปัตยกรรมและการออกแบบ ในปีการศึกษา 2554